

Lmf 84
1Danskt och Svenskt

Under senare hälften av 1800-talet var det
ganska vanligt att ungdom från denna trakt,
reste över till Danmark för att söka sin lycka.
Den dåliga arbetsfördjämning som rådde i Sverige,
vid denna tid borde ha varit anledningen varför
man sökte sin bärning på annat håll.

Tillät inte omständigheterna att man gjorde en resa
till Amerika, som också var mycket vanligt vid denna
tid så kunde man åtminstone kostna på sig en resa
till Danmark, ty även i detta land ansågs vara
utsikter att förbättra pengar. Sysselsättningarna
för dessa emigranter, kunde ju vara olika men
för kvinnornas del som voro i övervägande antal
gällde det mest platser i familjer, såväl i stad
som på landsbygd. De manliga som mestadels
voro arbetare, men jordbruk, men även industri
(segelbruk) reste mest under säsongerna tex

Galsvare

ACC. N:R M. 12108:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2

da det var skördetid (hugga säd) da kunde de unga männen följande betydligt bättre pr dag än här hemma och kunde komma tillbaka med en icke frakkelig summa.

En handelskräkt var representerad från denna kräkt i Danmark. Det berättas om en Per Svensson som reste till Danmark i unga år med värschedar, affärerna hade gyllt brä och han kom tillbaka med en ganska god förförmå. Hemhamnen började samvetet att anklaga att han tagit för mycket förförmå för varorna, varför han reste dit igen och återlämnade den i hans ögon ockäliga vinsten.

Danmark som ören i den tiden ansågs vara ett kulturland, hade näst längre än vi i fråga om tekniska framsteg. Den fruktbara jorden som gav rika skördar sköttes med nymodiga redskap och som följd härav voro kanske ick arbets

himmarna så många som här hemma.

Efter öfvermåttiga resor till och från Danmark hade man i regel förfänat så mycket att man kunde bosätta sig i hemtrakten, men i många fall förestann giftermål mellan danskar och svenskar, och man bosatte sig för alltid i Danmark.

Som exempel att dessa giftermål kunde utfalla på olika sätt berättas det om två flickor från samma hus (ett litet torp här i närheten som kallas des Lassas i foret) vilka reste till Danmark och sloga plakat. Båda gifte sig snart den ena blev gift med en rikstadsman, som hette

Bismundsen och blev rik och välbärgad. Den andra gifte sig med en trädgårds-mästare och för dessa var ingen ända på fattigdom och svårigheter. Men om dylika fall inträffade ansågs dock danskarne för ett upplyst och förelagsamt folk och sådana förbindelser betraktades i allmänhet som

för mänliga för vederbörande.

Genom nämnda kontakt med frakten, hade nu danskarna fått kännedom om de skogrika gårdarna som i deras ögon icke vore att förakta, varför de gjorde sina upptäcksresor hit och köpte därmed till för mänliga priser.

Vi skulle tycka att förbindelserna mellan ortens folk och danskarna skulle resulterat i nya bruk och sedvänjor men så var ingalunda fallet.

Folket, som i denna bygd kännetecknas för att vara konservativa (åtminstone i den tid det här är fråga om) och inska det gamlas bestående tog man icke så gärna intryck av varandra.

Det antages dock att våra mejeriföreningar ha sitt ursprung från Danmark och ha via Skåne kommit hit till skogsbygden, genom mejerister eller mejerskor som inflyttat hit.

ett allmänt omdöme om danskarna är att de
vara ett ovanligt gästvänligt folk. Det gällde
att ha god aptit när man besökte danska släktingar
och vänner, ty här var både välvilja och resurser
förenade. Att danskarna också trivdes i dessa trakter
har bevisats, då en hel del stannat för alltid och
hava efterkommande i tredje och fjärde led.

Många danskar ord finnas ännu i vår dialekt vilka
antages vara från den tiden då vi hade så
mycket gemensamt med danskarna. Därför antages
det att språkfrågan inte lär hava varit något särskilt
problem, utan man lärde sig snart förstå varandra,
ganska väl. Inte så sällan hände det att svenskar
som vistats i Danmark någon tid lagt sig till
med att tala danska, då de kommo hem.

5 Jaktar märk inte bara varit omtyckt ty det berättas
om en flicka som efter en tids vistelse i Danmark
kom hem på besök och då hon fick se en gäst

springas på gården utbrast han "en forken
ferd" va e de för ett dyr? Fadern som hörde det
blev arg och eftersom det var i den tid då ännu
husagan existerade, blev resultatet en grundlig
uppfostran och tillika en minnesbete, att inte
försöka tala danska i hemtrakten.

Ömsesidig förståelse mellan danskar och svenskar
har alltid varit rådande, såsom vittnes de många
besöken som ännu främman i dessa båda
land.